

De keuze van de redactie uit tentoonstellingen, open dagen en andere evenementen op tuinen- en plantengebied in de maanden september, oktober en november vindt u hieronder. Controleer voor vertrek wel even de openingstijden op de betreffende websites.

■ Pruiementijd Muiderslot

Zondag 1 september. Open 12-17 uur
Toegang € 15,50 + € 5 rondleiding
Het was de beroemdste bewoner van het Muiderslot, de dichter en schrijver P.C. Hooft, die zijn brieven met 'tot in de pruiementijd' ondertekende. Daarmee verleide hij zijn vrienden uit de Muiderkring om naar Muiden te komen voor de oogst uit zijn pruimenboomgaard. Die boomgaard met bijzondere historische rassen is er nog steeds en bezoekers kunnen proeven van de pruimenoogst – en van al het lekkers uit de kruidentuin en de warmoeshof. Tuinconservator Henk Boers geeft een speciale rondleiding (snel reserveren via info@muiderslot.nl).

Muiderslot, Muiden, www.muiderslot.nl

■ Liefhebbersmarkt Utrecht

Zaterdag 7 september
Open 10-16.30 uur
Toegang € 8,50
In de botanische tuin Fort Hoofddijk bieden ruim 50 standhouders een geweldig breed sortiment planten aan: (veel) rotsplanten, varens, bijzondere bolgewassen, eenjarigen, kuipplanten, schaduwplanten, exoten, dwergconiferen en nog veel meer. Daarnaast zijn ook verschillende plantenverenigingen aanwezig, zoals de Kuipplanten- en de Pelargonium- en Geraniumvereniging. Ook onze eigen TUIN is er. Vergeet niet nog even door de befaamde Rotstuin, de tropische kassen en de rest van de tuin te lopen.

Botanische Tuinen Fort Hoofddijk Utrecht
www.uu.nl/botanischetuinen

onze eigen tuin GEKOZEN

■ Tentoonstelling Dromen van Bomen.

Van Ruysdael tot Armando

T/m zondag 15 september
Open di t/m za 10-17 uur, zo 11-17 uur
Toegang € 4,50
Kunstenaars laten zich al eeuwen door bomen inspireren, dat maakt deze tentoonstelling duidelijk. De boom als fraai, decoratief element, als een romantische weergave van de natuur, maar ook kan het een speelse en mysterieuze fantasie of een stille getuigen zijn van verschrikkingen en daarmee onderdeel van een 'schuldig landschap'. Er is onder andere werk te zien van dé landschapsschilder van de 17e eeuw Salomon van Ruysdael, van Armando en B.C. Koekkoek, van Jan Altink, M.C. Escher, Sjoerd Buisman, Theo van Doesburg, Leo Gestel, Lucebert, Anton Mauve en Andreas Schelfhout.

Gorcums Museum, Gorinchem
www.gorcumsmuseum.nl

■ Sterke Bollen Dagen Laag-Keppel

Zaterdag 28, zo 29 september
Open 11-17 uur
Toegang gratis, incl. lezing (groepen € 4 p.p.)
Over de toepassing van stinzen- en verwilderingsbollen in de tuin krijgen bezoekers deze dagen degelijke informatie en advies van wat je wel de ervaringsdeskundigen van De Warande mag noemen. Tuinarchitect Trudi Woerdeman geeft om 14 uur een lezing over het landgoed Venbergen (Valkenswaard) waar De Warande vijf jaar geleden veel verwilde-

ringsbollen heeft geplant. Vanzelfsprekend worden er bollen verkocht – óp naar een tuin vol met verwilderende bolgewassen en andere vroegbloeiende planten (die verkopen ze ook).

De Warande, Laag-Keppel
www.dewarande.nl, www.sterkebollen.nl

■ Bloembollenmarkt Keukenhof

Vrijdag 4, za 5 oktober. Open 10-16.30 uur
Toegang gratis
Tientallen kwekers die zich gespecialiseerd hebben in het kweken van niet-alledaagse soorten bolgewassen bieden hun producten aan op deze markt. Er is een uitzonderlijk groot aanbod van bloembollen, waaronder veel exclusieve soorten. Keukenhof-tuinen geven plantdemonstraties. Ook wordt het mozaïek in bollen gepresenteerd voor het Keukenhofthema van 2020: A World of Colours.

Keukenhof, Lisse
www.keukenhof.nl

■ Internationaal Tuinenfestival Chaumont-sur-Loire

T/m zondag 3 november
Open sept. 10-18.30 uur, okt. 10-18 uur, nov. 10-17 uur
Toegang € 18
Het befaamde internationale tuinenfestival, kortweg Chaumont, is de belangrijkste manifestatie van hedendaagse tuinkunst in Europa, misschien wel ter wereld. Modeltuinen met pasklare ideeën voor de eigen tuin vind je er niet, wel eigentijdse, innovatieve ontwerpen die mensen willen confronteren met nieuwe tuinen en nieuwe vormen van tuinieren en de verbeelding prikkelen. Het thema van deze 28e editie is 'Tuinen van het paradijs'; die wil je zien.

Domaine de Chaumont (Frankrijk)
www.domaine-chaumont.fr/nl/internationaal-tuinenfestival.nl

VERWACHT

Even niet opgelet en de zorgvuldig onderhouden tuin is in een chaos veranderd. Beetje

overdreven, maar menig tuinier ervaart dat zo. Anderen laten met opzet een zekere mate van chaos toe omdat het de ontwikkeling van de tuin zoveel spannender maakt. Hoeveel kan een tuin verdragen voordat de wanorde onaanvaardbaar wordt? We vragen een aantal tuiniers naar de grenzen van hun tolerantie.

De wildernis joeg de mens ooit angst aan, nu herscheppen wie die. Wat is er in de tussentijd gebeurd?

Sommige planten zijn erg opdringerig, dat vraagt om rigoureuze maatregelen. Als ingrijpen nodig is heb je wel goed gereedschap nodig, ook daarover schrijven we in ons winternummer.

